

ISSN: 2181-9416

ЮРИСТ АХБОРОТНОМАСИ

ВЕСТНИК ЮРИСТА * LAWYER HERALD

ҲУҚУҚИЙ, ИЖТИМОИЙ, ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ЖУРНАЛ

CYBERLENINKA

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

ISSN 2181-9416
Doi Journal 10.26739/2181-9416

ЮРИСТ АХБОРОТНОМАСИ

2 СОН, 4 ЖИЛД

ВЕСТНИК ЮРИСТА

НОМЕР 2, ВЫПУСК 4

LAWYER HERALD

VOLUME 2, ISSUE 4

TOSHKENT-2024

Мундарижа

ФУҚАРОЛИК ҲУҚУҚИ. ТАДБИРКОРЛИК ҲУҚУҚИ. ОИЛА ҲУҚУҚИ. ХАЛҚАРО ХУСУСИЙ ҲУҚУҚ

1. ЮЛДАШЕВ Жаҳонгир

СТРАТЕГИЯ РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРИ ОСУЩЕСТВЛЕНИИ КОРПОРАТИВНОГО
УПРАВЛЕНИЯ: ВОПРОСЫ ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ 8

2. КАНЬЯЗОВ Есемурат Султамуратович

ВОПРОСЫ ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ТЕХНОЛОГИЙ ИСКУССТВЕННОГО
ИНТЕЛЛЕКТА В СФЕРЕ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЙ СОБСТВЕННОСТИ 14

ФУҚАРОЛИК ПРОЦЕССУАЛ ҲУҚУҚИ. ИҚТИСОДИЙ ПРОЦЕССУАЛ ҲУҚУҚИ. ҲАКАМЛИК ЖАРАЁНИ ВА МЕДИАЦИЯ

3. САИДОВ Мақсудбек Норбоевич

ЎЗБЕКИСТОН МИЛЛИЙ ҚОНУНЧИЛИГИДА СУД ҲУЖЖАТЛАРИНИНГ ЮҚОРИ
ИНСТАНЦИЯ СУДЛАРИДА ҚАЙТА КЎРИЛИШИ (ИҚТИСОДИЙ ПРОЦЕССУАЛ
ҚОНУНЧИЛИК МИСОЛИДА) 19

СУД ҲОКИМИЯТИ. ПРОКУРОР НАЗОРАТИ. ҲУҚУҚНИ МУҲОҒАЗА ҚИЛИШ ФАОЛИЯТИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ

4. РУЗИНАЗАРОВ Шухрат Нуралиевич

РАҚАМЛИ СУД ИШ ЮРИТУВИ ЖАРАЁНИГА ЎТИШНИНГ
ЗАМОНАВИЙ ТЕНДЕНЦИЯЛАРИ 28

5. OBLOKULOV Munis Musinovich

MANSABDOR SHAXSLARINING QARORLARI, HARAKATLARI (HARAKATSIZLIGI)
YUZASIDAN KELIB CHIQUADIGAN NIZOLARNI MA'MURIY SUDLARDA KO'RIB CHIQUISHNING
ISHLARNING O'ZIGA XOS JIHATLARI 40

6. JUMAYEV Shohjahon Begimqul o'g'li

QONUNLAR IJROSI USTIDAN PROKUROR TEKSHIRUVI MAQSADI, PREDMETI, VOSITALARI
HAMDA AHAMIYATI 48

ЖИНОЯТ ҲУҚУҚИ, ҲУҚУҚБУЗАРЛИКЛАРНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ. КРИМИНОЛОГИЯ. ЖИНОЯТ-ИЖРОИЯ ҲУҚУҚИ

7. ESHNAZAROV Murodqosim Hamzayevich

JINOYAT PROTSESSIDA EKSPERT XULOSASIDAN FOYDALANISH: ANGLO-SAKSON HUQUQ
OILASI DAVLATLARI MISOLIDA 54

8. БУРАНОВА Разия

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ГЕОИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ ЗАРУБЕЖНЫМИ СТРАНАМИ
В ПРОГНОЗИРОВАНИИ ПРЕСТУПНОСТИ 63

ЖИНОЯТ ПРОЦЕССИ. КРИМИНАЛИСТИКА, ТЕЗКОР-ҚИДИРУВ ҲУҚУҚ ВА СУД ЭКСПЕРТИЗАСИ

9. ИМОМНАЗАРОВ Алишер Хасанович КЎЗДАН КЕЧИРИШ ТЕРГОВ ҲАРАКАТИ ОБЪЕКТЛАРИ ВА ТУРЛАРИ	70
--	----

ХАЛҚАРО ҲУҚУҚ ВА ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИ

10. АЪЗАМХУЖАЕВ Умидхон МЕСТО ИНСТИТУТА МЕЖДУНАРОДНЫХ ТРАНСПОРТНЫХ КОРИДОРОВ В СИСТЕМЕ МЕЖДУНАРОДНОГО ПРАВА	78
11. SULAYMANOV Odiljon HUMAN RIGHTS IN THE DIGITAL AGE: CHALLENGES, THREATS AND PROSPECTS	87
12. ИСОҚОВ Луқмонжон Холбоевич МИГРАЦИЯ ВА НОГИРОНЛИКНИНГ ҲУҚУҚИЙ НИСБАТИ.....	92
13. РАҲМОНОВА Сабрина РЕАЛИИ XXI ВЕКА: ПОЛИТИЧЕСКИЕ ПРАВА ЖЕНЩИН В МИРЕ.....	102

ЮРИДИК ХИЗМАТ, АДВОКАТУРА, НОТАРИАТ

14. ФАЙЗИЕВ Хайриддин Сирожиддинович ЎЗБЕКИСТОНДА ЮРИДИК ХИЗМАТ ИНСТИТУТИНИНГ ТАШКИЛ ЭТИЛИШИ ВА РИВОЖЛАНИШ БОСҚИЧЛАРИ	107
--	-----

ҲУҚУҚИЙ АМАЛИЁТ ВА ХОРИЖИЙ ТАЖРИБА

15. ШАКУРОВ Рафик Равильевич КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ КУРАШДА СИНГАПУР ТАЖРИБАСИ	115
---	-----

ЮРИСТ АХБОРОТНОМАСИ ВЕСТНИК ЮРИСТА LAWYER HERALD

JUMAYEV Shohjahon Begimqul o'g'li

Yuristlar malakasini oshirish markazi katta o'qituvchisi,
O'zbekiston Respublikasi Huquqni muhofaza qilish akademiyasi
tayanch doktoranti (PhD)

E-mail: Shohjahon7474@gmail.com

QONUNLAR IJROSI USTIDAN PROKUROR TEKSHIRUVI MAQSADI, PREDMETI, VOSITALARI HAMDA AHAMIYATI

For citation (иктибос келтириш учун, для цитирования): JUMAYEV Sh.B. Qonunlar ijrosi ustidan prokuror tekshiruv maqsadi, predmeti, vositalari hamda ularning ahamiyati // Юрист ахборотномаси – Вестник юриста – Lawyer herald. № 2 (2024) B. 48-53.

 2 (2024) DOI <http://dx.doi.org/10.26739/2181-9416-2024-2-6>

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada qonunlar ijrosi ustidan prokuror tekshruvlari, ularning o'ziga xos jihatlari hamda ushbu tekshiruvlarning maqsadi, predmeti, subyekti, obykti hamda prokuror nazorati hujjatlari, ularga javob berish va ularning natijalari haqida so'z borgan. O'tkazilgan prokuror tekshiruvlariga doir rasmiy statistik ma'lumotlar keltirib o'tilgan. Bir qator huquqshunos olimlarning fikrlari bilan ilmiy munozaraga kirishilgan hamda ayrim tushunchalarga mualliflik ta'riflari ishlab chiqilgan. Qonunlar ijrosi ustidan prokuror tekshruvlarining predmeti, vositalari hamda ahamiyati ilmiy-nazariy qarashlar orqali ochib berilgan. Bir qator xorijiy davlatlarning tajribasi milliy qonunchiligimiz bilan qiyosiy tahlil qilingan hamda takliflar ilgari surilgan.

Kalit so'zlar: prokuror tekshiruv, tekshiruv predmeti, tekshiruv subyekti, tekshiruv obykti, tekshiruv vositalari, protest, taqdimnoma.

DJUMAYEV Shokhjakhon

Senior Lecturer of the Lawyers' Training Center under the
Ministry of Justice of the Republic of Uzbekistan,

E-mail: Shohjahon7474@gmail.com

THE PURPOSE, SUBJECT, MEANS AND SIGNIFICANCE OF PROSECUTORIAL VERIFICATION ON LAW ENFORCEMENT

ANNOTATION

In this article, it is highlighted about prosecutor's verifications on the implementation of the laws, their specifics and the purpose, subject, subject, object and documents of the prosecutor's control, their response and their results. Official statistics on the prosecutor's verifications carried out were cited. A scientific discussion has been initiated with the opinions of a number of legal scholars, and author's definitions of certain concepts have been developed. Comparative-legal analysis of the subject, means and significance of prosecutor's verifications on the implementation of laws. The experience of a number of foreign countries has been comparative

analyzed with our national legislation and proposals have been put forward.

Keywords: prosecutor's verifications, volume of verifications, subject of verifications, object of verifications, means of verifications, protest, submission.

ЖУМАЕВ Шохжахон

Старший преподаватель Центра повышения квалификации юристов при
Министерстве юстиции Республики Узбекистан
E-mail: Shohjahon7474@gmail.com

ЦЕЛЬ, ПРЕДМЕТ, СРЕДСТВА И ЗНАЧЕНИЕ ПРОКУРОРСКОЙ ПРОВЕРКИ ИСПОЛНЕНИЯ ЗАКОНОВ

АННОТАЦИЯ

В данной статье рассматриваются прокурорские проверки исполнения законов, их специфика, а также цель, предмет, субъект, объект этих проверок и документы прокурорского надзора, ответы на них и их результаты. Приведена официальная статистика проведенных прокурорских проверок. Мнения ряда ученых-юристов вошли в научную дискуссию, а также были выработаны авторские определения некоторых понятий. Проведен сравнительно-правовой анализ предмета, средств и значения прокурорских проверок исполнения законов. Был проведен сравнительный анализ опыта ряда зарубежных стран с нашим национальным законодательством и выдвинуты предложения.

Ключевые слова: прокурорская проверка, предмет проверки, субъект проверки, объект проверки, средства проверки, протест, представление.

So'nggi yillarda prokuratura sohasini tubdan isloh etish, bu borada ochiqlik va adolatga asoslangan, fuqarolar va jamiyat manfaatiga xizmat qiladigan, xalqparvar qarorlar qabul qilish, o'z nazariy va amaliy maktabiga, fidoyi va professional xodimlar korpusiga ega bo'lgan tizimni shakllantirish bo'yicha ulkan ishlar amalga oshirilmoqda.

El-yurtimizning Konstitutsiyamizda mustahkamlangan huquq va erkinliklarini ishonchli himoya qilishda, qonuniylikni ta'minlash, jinoyatchilikning oldini olishda prokuratura organlarining ahamiyati tobora ortib bormoqda [1].

O'zbekiston Respublikasining "Prokuratura to'g'risida"gi Qonuni 21-moddasi aynan qonunlar ijrosi bo'yicha prokuror tekshiruvlariga bag'ishlangan bo'lib, unga asosan, qonunlar ijrosini tekshirish qonunlarning buzilayotganligi to'g'risidagi arizalar va boshqa ma'lumotlar asosida, shuningdek qonuniylik prokuror tomonidan choralar ko'rilishini talab qiladigan holatda ekanligidan kelib chiqqan holda qonunda belgilangan tartibda o'tkaziladi.

Huquqshunos olim B.X.Po'latov ta'kidlaganidek, nazorat predmetining yadrosi sifatida qonunlarning ijrosi namoyon bo'ladi. Bunday yondashuv, prokuraturaning nazorat organi sifatidagi o'ziga xos maqomini hamda uning bosh vazifalaridan bo'lmish qonunlarning aniq va bir xilda bajarilishini ta'minlash yuzasidan qonunda belgilangan huquqiy kuchini real aks ettiradi [2].

Shu nuqtai nazardan, qonunlar ijrosi ustidan prokuror tekshiruvining predmeti "Prokuratura to'g'risida"gi Qonunning 20-moddasida aks etgan nazorat predmetiga mutanosib keladi. Unga muvofiq, vazirliklar, idoralar, fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari, jamoat birlashmalari, korxonalar, muassasalar, tashkilotlar hamda vazirliklar va idoralarning harbiy qismlari, harbiy tuzilmalari, hokimlar va boshqa mansabdor shaxslar tomonidan qonunlarning ijro etilishi, shuningdek ular tomonidan qabul qilinayotgan hujjatlarning O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi va qonunlariga muvofiqligi nazorat predmeti hisoblanadi.

Huquqshunos olim O.M.Madaliyev ta'kidlaganidek, prokuror nazoratining subyekti — bu qonunda o'rnatilgan tartib va asosda, o'zining vakolati doirasida nazorat vakolatlari va o'ziga

yuklatilgan vazifani amalga oshiruvchi prokuratura organining mansabdor shaxsidir [3].

Ushbu fikrga qo'shimcha ravishda ta'kidlash mumkinki, prokuror nazoratining subyekti faqatgina prokuratura organlarining mansabdor shaxslarigina emas, balki tegishli tartibda qonunlar ijrosi yuzasidan prokuror tekshiruvlarini o'tkazishda qatnashuvchi prokuratura organlarining xodimlari, misol uchun, tegishli tuman prokurorining katta yordamchisi, yordamchisi ham bo'lishi mumkin, deb hisoblaymiz.

Yuqoridagi fikrga mutanosib tarzda aytish mumkinki, **qonunlar ijrosi ustidan prokuror tekshiruvining subyekti** sifatida ham tekshirishlarni amalga oshiradigan tegishli prokuratura organlarining xodimlari tushunilishi mumkin.

Prokuror nazoratining obyekt prokuraturaning vakolati yoyilgan, ya'ni qonunlar ijrosi ustidan prokuror nazorati faoliyati qaratilgan hokimiyat organlari, korxonalar, muassasa va tashkilotlar, xo'jalik yurituvchi subyektlardan iborat bo'ladi. Bu yerda vakolati yoyilgan deyilganda, muayyan prokuratura organining vakolat doirasi tushuniladi. Masalan, tuman prokuraturasi o'z hududidagi obyektlarni tekshirishi, nazorat qilishi kerak. Umumiy asosda prokuror nazoratining obyekt vazirliklar, idoralar, fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari, jamoat birlashmalari, korxonalar, muassasalar, tashkilotlar hamda vazirliklar, idoralarning harbiy qismlari, harbiy tuzilmalari, hokimlar va mansabdor shaxslarning yig'indisi bilan belgilanadi.

Yuqoridagidan kelib chiqib mualliflik ta'rifi sifatida keltirishimiz mumkinki, **qonunlar ijrosi ustidan prokuror tekshiruvining obyekt** deganda tekshirish qaratilgan vazirliklar, idoralar, fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari, jamoat birlashmalari, korxonalar, muassasalar, tashkilotlar hamda vazirliklar va idoralarning harbiy qismlari, harbiy tuzilmalari, hokimlar va boshqa mansabdor shaxslar tushuniladi.

Qonunlar ijrosi ustidan prokuror tekshiruvining vositalari deganda prokuror nazoratidan tub ko'zlangan maqsad, ya'ni qonunlarning aniq va bir xilda ijro etilishiga ko'maklashuvchi, qonunbuzilish holatlarini aniqlash, oldini olish, ularga imkon bergan sabab va shart-sharoitlarni bartaraf etishga xizmat qiladigan prokuror nazorati hujjatlari tushuniladi. O'zbekiston Respublikasining amaldagi "Prokuratura to'g'risida"gi Qonuni 37-moddasiga ko'ra, 5 ta prokuror nazorat hujjatlari mavjud. Bular protest, qaror, taqdimnoma, ariza va ogohlantiruv. "Prokuror nazorati hujjatlarini tayyorlash jarayonida ulardan har birining o'ziga xos bo'lgan xususiyatlarini farqlab olish zarur. Protest – *keltiriladi*, qaror - *chiqariladi*, taqdimnoma va ariza – *kiritiladi*, ogohlantiruv – *e'lon qilinadi*" [2]. Bu hujjatlar qonun talabiga ko'ra prokuror yoki uning o'rinbosari tomonidan imzolandi.

Prokuror nazorati hujjatlari aniq shaxslarga hamda muayyan faktlarga qaratilgan bo'ladi. Nazorat hujjatlari bevosita aniq qonun buzilishlarini, ularni kelib chiqish sabab va shart-sharoitlarini bartaraf etishga yo'naltirilgan bo'lishi kerak. Hujjatlarda keltirilgan ma'lumotlar nafaqat o'rnatilgan qonuniy tartibda bo'lishi, balki ularni tegishli tartibda to'g'ri rasmiylashtirish qonuniylikni mustahkamlashni, shaxs huquq va erkinliklari himoyasini ta'minlaydi.

Qonunlar ijrosi ustidan nazorat hujjatlarining har bir turi uchun ularni qo'llashning o'ziga xos shart-sharoitlari mavjud. Misol uchun: protest keltirishda muassasa, tashkilot yoki mansabdor shaxs tomonidan huquqiy hujjatni qabul qilish yoki chiqarish jarayonida aniq qonun buzilishiga yo'l qo'yilganligiga, taqdimnomani kiritish chog'ida unda qonun buzilishi, uning kelib chiqishi va bunga imkoniyat yaratib berayotgan shart-sharoitlar o'rtasidagi bog'liqlikning aniq ifoda qilinishiga hamda prokuror takliflarining yetarlicha aniq ifodalanishiga e'tibor berish zarur. Ma'muriy yoki intizomiy ish qo'zg'atish haqidagi qarorda sodir qilingan qonunga zid harakatlar, uni sodir qilgan shaxs aniq ko'rsatilib, bu va boshqa harakatlar mazkur qarorni chiqarishga asos bo'lganligi qayd qilinadi.

Huquqshunos olim B.X.Po'latov ta'kidlaganidek, har bir nazorat hujjatida buzilgan normativ-huquqiy hujjatning nomi va talablari, qonun buzilishining kelib chiqish sabablari va bunga imkoniyat yaratib berayotgan shart-sharoitlar, shunga yo'l qo'ygan shaxslar va ularning javobgarlik masalasi aniq aks ettirilishi – ushbu hujjatlarning huquqiy va mantiqiy asosini tashkil etadi.

V.G.Bessarabov fikricha, prokuror nazorati akti deganda huquqbuzarliklarni aniqlash, bartaraf etish va oldini olishga qaratilgan, prokurorning qonun hujjatlarida nazarda tutilgan shakllarda qo'llaniladigan qonun buzilishlariga javob berishning normativ jihatdan belgilangan huquqiy vositasi tushuniladi [4].

Fikrimizcha, prokuror nazorati hujjatlari faqatgina "qonun buzilishlariga javob berishning" emas, balki qonunbuzilish holatlarini oldini olishning ham samarali huquqiy vositasi sanaladi. Boisi, prokuror nazorati hujjati hisoblangan ogohlantiruv "Prokuratura to'g'risida"gi Qonunning 42-moddasiga asosan, huquqbuzarlikning oldini olish maqsadida mansabdor shaxslar va fuqarolar qonunning buzilishiga yo'l qo'ymasligi haqida yozma ravishda e'lon qilinadi.

A. V. Boretskiy va V. V. Dolejanlar esa o'z ilmiy qarashlarida prokuror nazorati aktlarini prokurorning harakatlari deb biladi hamda prokurorlarning o'z vakolatlarini, shu jumladan "umumiy nazorat"ni amalga oshirish bilan bog'liq hujjatlari sifatida e'tirof etadi [5].

Bu borada xorij tajribasiga ham nazar soladigan bo'lsak, Rossiya Federatsiyasining "Prokuratura to'g'risida"gi Qonuni 3-bo'lim, 1-bobida prokuror nazorati hujjatlari sifatida protest, taqdimnoma, qaror hamda ogohlantiruv qayd etilgan [6].

Shu kabi, *Turmaniston Respublikasining* "Prokuratura to'g'risida"gi Qonuni 3-bo'lim, 2-bobi, 29-moddasida 6 ta prokuror nazorati hujjatlari qayd etib o'tilgan. Bular:

- ❖ Protest;
- ❖ Taqdimnoma;
- ❖ Talabnoma;
- ❖ Ogohlantiruv;
- ❖ Qaror;
- ❖ Sudga da'vo arizasi [7].

Shuningdek, *Tojikiston Respublikasining* "Prokuratura organlari to'g'risida"gi Konstitutsiyaviy qonunida protest, taqdimnoma, qaror, buyruq prokuror nazorati hujjatlari sifatida sanab o'tilgan [8].

Qozog'iston Respublikasining "Prokuratura to'g'risida"gi Qonuni 18-moddasiga muvofiq, prokuratura organlari faoliyatiga daxldor hujjatlar quyidagilar sanaladi:

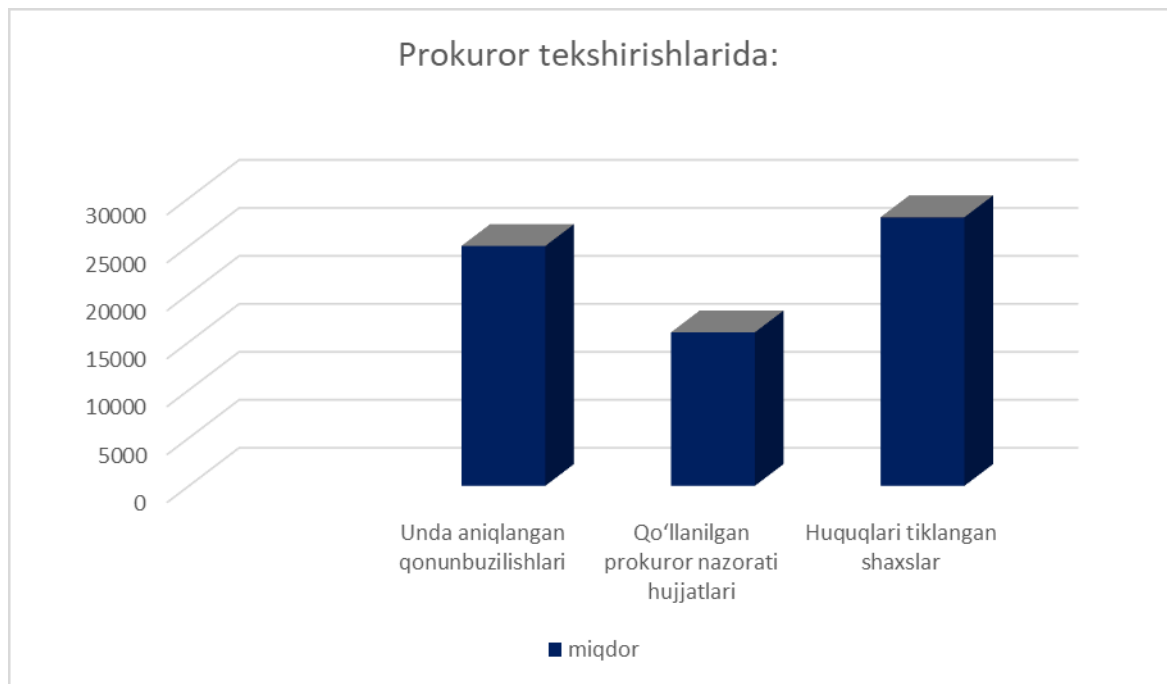
1) prokuror nazorati aktlari: protest, qaror, buyruq, bayonot, sanksiya, ko'rsatma, taqdimnoma, ariza, ogohlantirish, qonunni tushuntirish;

2) prokuratura faoliyatini tashkil yetish va faoliyatini tartibga soluvchi hujjatlar: buyruq, ko'rsatmalar, topshiriqlar, qoidalar, yo'riqnomalar [9].

Umuman olganda, har bir prokuror nazorati hujjatida buzilgan normativ-huquqiy hujjatning nomi hamda talablari, qonun buzilishining kelib chiqish sabablari va bunga imkoniyat yaratib berayotgan shart-sharoitlar, shunga yo'l qo'ygan shaxslar va ularning javobgarlik masalasi aniq aks ettirilishi ushbu hujjatlarning huquqiy va mantiqiy asosini tashkil etadi.

Prokuror nazorati hujjatlari sifatli rasmiylashtirilishi hamda uning matni O'zbekiston Respublikasining "Normativ-huquqiy hujjatlar to'g'risida"gi Qonuni talablariga mos holda tayyorlangan bo'lishi talab etiladi [10].

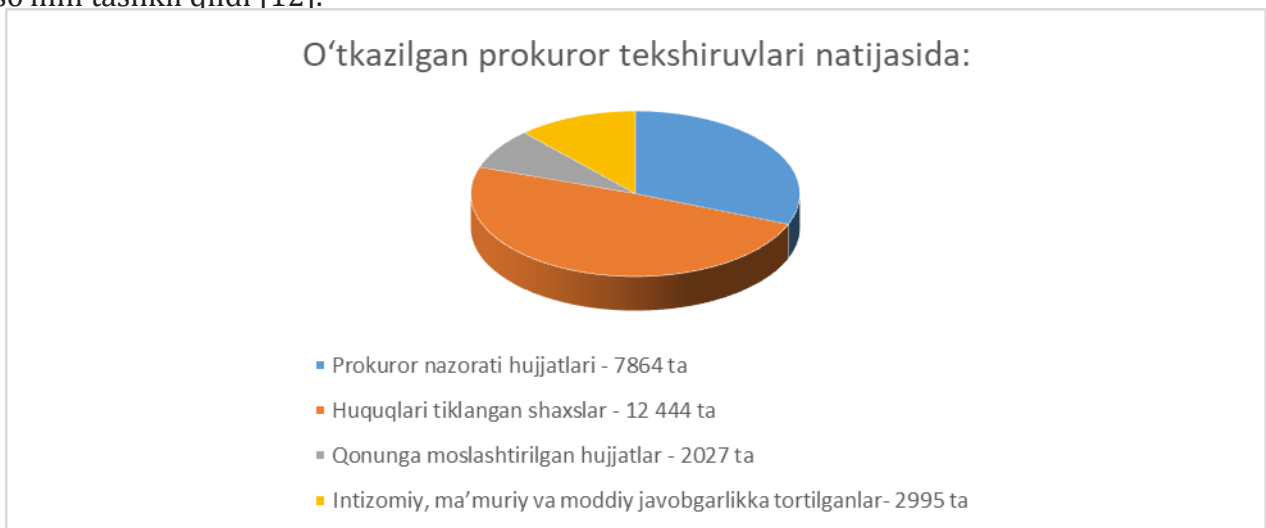
Amaliyotdan ham ma'lumki, jamiyatda huquqbuzarliklarni aniqlash hamda bartaraf etishda sifatli prokuror tekshiruvlari va uning natijasida qo'llanilgan prokuror nazorati hujjatlarining ahamiyati juda katta. Birgina misol, Qashqadaryo viloyati prokurori B.Sayipovning 2023-yil davomida viloyatda qonun ustuvorligini ta'minlash, qonuniylikni mustahkamlash, fuqarolarning huquq va erkinliklarini, jamiyat va davlatning qonun bilan qo'riqlanadigan manfaatlarini himoya qilish, jinoyatchilik va huquqbuzarliklarni oldini olish hamda profilaktika qilish borasida viloyat prokuraturasi organlari tomonidan amalga oshirilgan ishlar yuzasidan axborotiga ko'ra, bu davrda 2,5 mingdan ortiq *prokuror tekshirishlari* amalga oshirilgan bo'lib, unda 25 mingga yaqin qonunbuzilish holatlari aniqlangan hamda 16 mingdan ortiq prokuror nazorati hujjatlarini qo'llash orqali bartaraf etilib, 28 ming nafar shaxslarning buzilgan huquqlari tiklangan [11].

Shu kabi, Sirdaryo viloyati prokuraturasi hay'at yig'ilishida keltirilgan ma'lumotlarga ko'ra, 2023-yil davomida viloyat prokuraturasi organlari tomonidan jami 7 864 ta *prokuror nazorati hujjatlari* qo'llanildi, natijada 12 444 nafar fuqarolarning buzilgan huquqlari tiklandi.

Prokuratura aralashuvi bilan 2 027 ta hujjatlar qonunga moslashtirildi, qonun talablarini buzgan 2 995 nafar mansabdor shaxslar intizomiy, ma'muriy va moddiy javobgarlikka tortildi, qo'pol qonunbuzilishlar yuzasidan 339 ta jinoyat ishlari qo'zg'atildi.

Prokuror tekshirishlari va jinoyat ishlari tergovida undirilgan jami zarar miqdori 100 mlrd. so'mni tashkil qildi [12].

Yuqoridagilardan xulosa qilib aytish mumkinki, qonunlar ijrosi ustidan sifatli prokuror tekshiruvlarini o'tkazish uchun, avvalambor, tekshiruvning maqsadi, predmeti, subyekti hamda obyektini to'g'ri aniqlab olish va qonunbuzilish holatlarini aniqlash, bartaraf etish maqsadida prokuror nazorati hujjatlarini o'z vaqtida hamda o'z o'rnida qo'llash muhim ahamiyat kasb etadi. Qayd etib o'tilgan har bir tushunchaga "Prokuratura to'g'risida"gi Qonunning o'zida ilmiy-nazariy ta'riflar bilan aniqlik kiritib o'tilsa, Taraqqiyot strategiyasida belgilangan "*prokuratura faoliyatining mustahkam huquqiy asoslarini yaratish*" vazifasi ham muayyan darajada bajarilgan bo'lar edi.

Иқтибослар/Сноски/References:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Miromonovich Mirziyoyevning 08.01.2024-yildagi prokuratura organlari xodimlari hamda faxriylariga tabrik nutqi // URL: <https://president.uz/uz/lists/view/6961>;
2. Po'latov B.X. Qonunlar ijrosi ustidan prokuror nazoratini tashkil qilish va prokuror nazoratining namunaviy hujjatlar to'plami// Amaliy-uslubiy qo'llanma. – Toshkent, 2013. – 15-bet // URL: <https://proacademy.uz/postfiles/books/u-/tp/index.html>;
3. O.M.Madaliyev. Prokuror nazorati. Darslik. Umumiy qism. Toshkent – “ILM ZIYO”. – 2012.M – B. 314 // URL: <https://elibrary.namdu.uz>;
4. Бессарабов В.Г. Прокурорский надзор: Учебник. – М.: Проспект, 2006. – С. 206 // URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/ponyatie-i-sootnoshenie-aktov-prokurorskogo-nadzora-i-aktov-prokurorskogo-reagirovaniya/viewer>;
5. Борецкий А.В., Долежан В.В. Акты прокуратуры по общему надзору: Учеб. пособие, 1983.
6. Rossiya Federatsiyasining 1992-yil 17-yanvardagi “Prokuratura idoralari to'g'risida”gi Qonuni // URL: https://www.wto.org/english/thewto_e/acc_e/rus_e/wtaccrus58_leg_83.pdf;
7. Turkmaniston Respublikasining 2015-yil 2-dekabrda “Prokuratura to'g'risida”gi Qonuni // URL: [https://turkmenistan.gov.tm/ru/post/25369/zakon-turkmenistana-%3Cbr%3Eo-prokurature-turkmenistana-\(novaya-redaktsiya\)](https://turkmenistan.gov.tm/ru/post/25369/zakon-turkmenistana-%3Cbr%3Eo-prokurature-turkmenistana-(novaya-redaktsiya));
8. Tojikiston Respublikasining 2005-yil 15-iyuldagi “Prokuratura to'g'risida”gi Qonuni // URL: <https://www.prokuratura.tj/legislation-rus/49-the-constitutional-law-of-the-republic-of-tajikistan.html>;
9. Иманов И.А. Система и эффективность актов прокурорского надзора в противодействии коррупции в Республике Казахстан // Юридическая наука и правоохранительная практика. 2015. №4 (34). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/sistema-i-effektivnost-aktov-prokurorskogo-nadzora-v-protivodeystvii-korrupsii-v-respublike-kazahstan> (дата обращения: 09.04.2024).
10. Prokuror nazorati. Darslik. To'ldirilgan va qayta ishlangan nashr. Mualliflar jamoasi. - Toshkent: Yuridik adabiyotlar Publish, 2023-y. - 232 bet // URL: <https://e-library.namdu.uz>.
11. URL: <https://t.me/uzbprokuratura>;
12. Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси Расмий веб-сайт // URL: <https://www.prokuratura.uz/#/>.